

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного
факультету
Інна САВИЦЬКА
«_____» _____ 20__ р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри педагогіки
Протокол № _____ від «_____» _____ 20__ р.
Завідувач кафедри
Руслан СОПІВНИК

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП
«Фізична культура і спорт» (ОС «Бакалавр»)
Сава БРИНЗАК

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПЕДАГОГІКА

Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»

Освітня програма «Фізична культура і спорт»

Факультет Гуманітарно-педагогічний

Розробник: канд. пед. н, доцент кафедри педагогіки Саф'ян К.Ю.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Педагогіка»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	бакалавр
Спеціальність	01 Освіта/Педагогіка
Освітня програма	017 «Фізична культура і спорт»
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	не передбачено
Форма контролю	екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
Курс (рік підготовки)	2
Семестр	3
Лекційні заняття	30 годин
Практичні, семінарські заняття	45 годин
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	45 годин
Курсова робота	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	5 години

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка» є підготовка сучасного кваліфікованого фахівця, здатного здійснювати педагогічну діяльність з високим ступенем соціального змісту виховного процесу; зі знанням оптимальних форм організації педагогічної взаємодії за принципами гуманізації і демократизації; з високим рівнем теоретичного і методичного осмислення суті педагогічної взаємодії, використання продуктивних оптимальних технологій, моделювання різних форм її організації.

Завдання навчальної дисципліни:

- свідоме оволодіння студентами теоретичними знаннями з проблем виховання і навчання дітей;
- усвідомлене засвоєння студентами змісту, організаційних форм і методів виховання і навчання дітей з метою різнобічного виховання і формування особистості дитини;
- набуття студентами вмінь проектувати, організовувати і реалізовувати пізнавальні, розвивальні і виховні аспекти педагогічної взаємодії в закладах освіти;
- забезпечення диференційованого особистісного підходу;
- формування у студентів умінь творчо використовувати у навчально-виховному процесі надбань народної педагогіки, класичних і сучасних педагогічних досліджень, новаторських ідей;
- розвиток самостійності, критичності мислення, творчості;
- розширення загальнопедагогічного і загальнокультурного світогляду студентів;
- вдосконалення навичок самостійної роботи з різними джерелами в рамках відповідної тематики;
- формування позитивної мотивації до вивчення курсу і майбутньої професійної діяльності.

Набуття компетентностей

Загальні компетентності (ЗК):**ЗК1** Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.**ЗК4** Здатність працювати в команді.**ЗК5** Здатність планувати та управляти часом.**ЗК10** Здатність бути критичним і самокритичним.**ЗК 12.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.**Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):****СК10** Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.**СК 11.** Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.**СК 14.** Здатність до безперервного професійного розвитку.**Програмні результати навчання (ПРН):****ПРН4** Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.**ПРН5** Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.**РН 17.** Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.**РН 18.** Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом.**2. Програма та структура навчальної дисципліни «Педагогіка»**

(повного терміну навчання)

Назви Змістовних модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	тижні	усього	у тому числі		
			лекції	практичні	СРС
Змістовний модуль 1. Загальні основи педагогіки і теорія навчання					
Тема 1. (Лекція 1) Педагогіка як наука і навчальний предмет, її зв'язок з іншими науками.	1	6	2	2	2
Тема 2.(Лекція 2) Педагогічний процес.	2	6	2	2	2
Тема 3. (Лекція 3) Інновації в педагогіці.	3	6	2	2	2
Тема 4 . (Лекція 4) Дидактика як теорія освіти і навчання	4	6	2	2	2
Тема 5. (Лекція 5) Процес навчання як цілісна система	5	10	2	4	4
Тема 6. (Лекція 6) Принципи навчання.	6	8	2	3	3
Тема 7. (Лекція 7) Загальні методи навчання.	7	10	2	4	4
Тема 8. (Лекція 8) Засоби навчання на уроках фізичної культури.	8	6	2	2	2
Тема 9. (Лекція 9) Форми організації навчального процесу в закладах освіти.	9	10	2	4	4
Разом за змістовним модулем 1		68	18	25	25

Змістовний модуль 2. Теорія виховання					
Тема 10. (Лекція 10) Загальні закономірності і принципи виховного процесу.	10	6	2	2	2
Тема 11. (Лекція 11) Загальні методи і засоби виховання.	11	6	2	4	4
Тема 12. (Лекція 12) Форми організації виховного процесу.	12	10	2	4	4
Тема 13. (Лекція 13) Роль і місце колективу у вихованні особистості.	13	10	2	4	4
Тема 14. (Лекція 14) Основи сімейного виховання.	14	6	2	2	2
Тема 15. (Лекція 15) Основи національного виховання.	15	10	2	4	4
Разом за змістовним модулем 2		52	12	20	20
Усього годин	15	120	30	45	45

3.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1.	Педагогіка як наука	2
2.	Педагогічний процес як система.	2
3.	Інновації та нововведення в педагогіці.	2
4.	Основні дидактичні концепції.	4
5.	Процес навчання.	3
6.	Принципи навчання.	4
7.	Методи і форми навчання на уроках фізичної культури	4
8.	Засоби навчання.	2
9.	Форми організації навчального процесу. Урок фізичної культури	4
10.	Закономірності та принципи виховання.	2
11.	Методи та засоби виховання.	4
12.	Організація виховного процесу.	2
13.	Особистість і колектив. Дитячий колектив.	2
14.	Сімейне виховання.	4
15.	Національне виховання.	4
16.	Разом	45

4.Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг годин
1.	Предмет і завдання педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень.	3
2.	Система освіти і виховання в Україні.	2
3.	Роль діяльності і спілкування у розвитку особистості.	3
4.	Мета виховання. Сутність процесу виховання	2
5.	Методи виховання. Розумове виховання та формування основ наукового світогляду.	3
6.	Моральне виховання учнів. Естетичне виховання	3
7.	Фізичне виховання. Трудове виховання.	2
8.	Особистість і колектив. Сім'я і сімейне виховання в сучасному суспільстві.	3

9	Формування наукового світогляду учнів	2
10	Превентивна діяльність педагога в попередженні асоціальної поведінки учнів	3
11	Зміст і форми позакласної роботи школи, сім'ї та громадянськості у вихованні учнівської молоді	3
12	Навчальний процес як складова цілісного педагогічного процесу	2
13	Види і сучасні концепції навчання, їх характеристика	3
14	Закономірність, принципи і правила навчання	3
15	Діагностика навчальних досягнень учнів	2
16	Булінг у сучасній школі. Як його подолати.	3
17	Превентивна діяльність педагогічного колективу з попередження шкільного булінгу.	3
	Всього	45

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати.

6. Методи навчання:

Для досягнення поставлених завдань викладання дисципліни використовуються наступні засоби, методи та організаційні заходи:

Лекції: розповідь, пояснення, інформаційне повідомлення, ілюстрування, демонстрування, бесіда.

Практичні заняття: бесіда, письмові роботи (частково-пошукові вправи). Самостійна робота: робота з літературою, письмові роботи (частковопошукові вправи).

7. Методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- реферати;
- есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену або заліку з дисципліни, якщо з цієї дисципліни ним повністю виконані всі види робіт, передбачені робочим навчальним планом та робочою навчальною програмою, а його рейтинг з навчальної роботи з цієї дисципліни становить не менше, ніж 42 бали ($60 \text{ балів} \times 0,7 = 42 \text{ бали}$).

Навчальні досягнення студентів на практичних заняттях оцінюються до 3 балів:

Оцінка, балів	Критерії оцінювання
3 бали.	Студент виявляє ґрунтовні знання з дисципліни, передбачені навчальною програмою, володіє основною та додатковою літературою, проявляє творчість і креативність у використанні набутих знань і умінь. Виконує завдання викладача без помилок.

2 бали.	Студент виявляє повні знання з дисципліни, передбачені навчальною програмою, володіє основною та додатковою літературою, проявляє творчість і креативність у використанні набутих знань і умінь. Виконує завдання викладача з незначними помилками.
1 бали	Студент виявляє знання основного навчального матеріалу з дисципліни, достатні для набуття майбутньої професії. Виконує завдання викладача із помилками, але спроможний усунути їх із допомогою викладача
0,5 балів	Студент виявляє неповні, фрагментарні знання основного навчального матеріалу з дисципліни. що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Виконує завдання викладача із значними помилками.

Розподіл балів, які отримують студенти

Тема	Години	Оцінювання
	Модуль 1	
Тема 1.	2	3 бали
Тема 2.	2	3 бали
Тема 3	2	3 бали
Тема 4	2	4 бали
Тема 5	4	6 балів
Тема 6	3	5 балів
Тема 7	4	6 балів
Тема 8	2	4 бали
Тема 9	4	6 балів
Всього		40 балів
Модульний контроль		10 балів
	Модуль 2	
Тема 10	2	3 бали
Тема 11	4	6 балів
Тема 12	4	6 балів
Тема 13	4	6 балів
Тема 14	2	3 бали
Тема 15	4	6 балів
Всього		30 балів
Модульний контроль		10 балів
Виконання самостійної роботи		10 балів
Всього за семестр		100 балів

Критерії оцінювання підсумкової атестації

За підсумкову атестацію студент може отримати до 30 балів (20 балів – екзаменаційні питання (2 запитання) і 10 балів за тестові запитання.

Екзаменаційний білет містить 2 екзаменаційні запитання і 10 тестових завдань. При проведенні екзамену в електронній формі всі типи тестових завдань оцінюються автоматично системою тестів, окрім розгорнутих відповідей на екзаменаційні запитання. Розгорнуті відповіді на екзаменаційні запитання типу «есе» в системі «Elearn» перевіряють НПП, які проводять екзамен, і виставляють відповідну оцінку.

Критерії оцінювання відповідей на екзаменаційні питання

Відповідь на одне екзаменаційне запитання, оцінюється до 10 балів (2 питання по 10 балів):

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
----------------	---------------------

9-10 балів	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
7-8 балів	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
5-6 балів	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
3-4 бали	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1-2 бали	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

Критерії оцінювання відповідей на тестові завдання

Відповіді на тестові завдання оцінюються максимально до 10 балів. За кожну правильну відповідь на запитання, студент отримує 1 бал (10 питань по 1 балу).

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1

Оцінювання студентів відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 26.04.2023 р. протокол №10.

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9 Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1887>)
- Робоча програма навчальної дисципліни.

3. Силабус дисципліни.
4. Електронний варіант лекцій та практичних занять.
5. Підручники.
6. Перелік питань до екзамену. Екзаменаційні білети

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. . Волкова Н. П. Педагогіка : навчальний посібник / Н. П. Волкова. – К.: Академвидав, 2017. – 616 с. <https://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/library/volkova.pdf>
2. Дидактика: теорія і практика: навч.-метод. посіб./О. С. Березюк, О. М. Власенко. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 211 с.
3. Загальна середня освіта України в умовах воєнного стану та відбудови: реалії, досвід, перспективи / методичний поради́ник науковців Інституту педагогіки НАПН України до початку нового 2023–2024 навчального року : методичні рекомендації / за заг. ред. Олега Топузова, Тетяни Засе́кіної : Ін-т педагогіки НАПН України. — [Електронне видання]— Київ : Педагогічна думка, 2023. — 192 с.
4. Зайченко І.В. Педагогіка: підручник. Київ: Ліра-К, 2016. 608 с. <https://lira-k.com.ua/preview/12225.pdf>
5. Закон України «Про освіту» (2017). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
6. Козловський Ю.М. Педагогіка : підручник. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. 371 с. <https://librarygo.lpnu.ua/?elbook=pedagogika>
7. Марушкевич А. А., Спіцин Є С. Педагогіка. Навч. Посібник. Київ: ВПЦ КНУ імені Тараса Шевченка, 2019. 383 с.
8. Осадчий І. Г. Педагогіка якості освіти: бери й роби : посіб. із менедж. якості для кер. закл. заг. серед. освіти. – Київ : Шкільний світ, 2021. 271с.
9. Пальчевський С. С. Педагогіка : загальні засади педагогіки, з історії педагогіки, теорія освіти і навчання (дидактика), теорія виховання, школознавство : рек. МОН України як навч. посіб. для студ ВНЗ. – Вид. 3- тє, стереотип. Київ : Каравела, 2019. 495 с.
10. Пащенко М. І., Красноштан І. В. Педагогіка: навч.-метод. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 228 с.
11. Педагогіка: навчальний посібник / В.М. Галузяк, М.І.Сметанський, В.І. Шахов. – Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2018. – 400 с.
12. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ: НАІР, 2018. - 120 с.
13. Супрун М. О. Педагогіка: Підручник для духовних і світських закладів освіти / М. О. Супрун. – К.: КДА, 2018. — 400 с. https://lib.iitta.gov.ua/712758/1/Pedagogika_2018.pdf
14. Фіцула М. М. Педагогіка : навчальний посібник / М. М. Фіцула. - К. : Академвидав, 2017. – 560 с.
15. Хмельницька О.С. Педагогіка. Історія педагогіки : навчально-методичний посібник Ун-т Григорія Сковороди в Переяславі, Каф. заг. педагогіки і педагогіки вищ. школи. Переяслав : Домбровська Я.М., 2021. 221 с.

Допоміжні

1. Горошкіна І. І. Психолого-педагогічні аспекти вікового розвитку особистості: підруч. К. : Основи, 2020. 416 с.
2. Інформаційно-аналітичний збірник “Освіта України в умовах воєнного стану”. Київ, 2022. 358 с.
3. Култаєва М.Д. Філософська педагогіка і духовне оновлення сучасних суспільств : монографія . Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків: Панов А. М., 2019. 270 с.

4. Левицька Л. А. Реабілітаційна педагогіка : навчальний посібник. Київ. нац.ун-т ім. Тараса Шевченка, Ф-т психології, Каф. педагогіки. Київ : Ямчинський О. В., 2019. 297 с.
5. Марушкевич А. А. Педагогіка (у структурно-логічних схемах та таблицях): навч. посіб. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ф-т психології. Київ :Компринт, 2020. 90 с. <https://psy.knu.ua/files/pdf/web/viewer.html?file=%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%B7-%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf>
6. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / Л.А. Марцева. – Електронні дані. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. – 150 с.
7. Осадчий І.Г. Педагогіка якості освіти: бери і роби : посібник із менеджменту якості для керівників закл. заг. серед. Освіти. Київ :Шкільний світ, 2021. 271 с.
8. Освіта в умовах воєнного стану: виклики, розвиток, повоєнні перспективи. Інформаційно-аналітичний збірник / Київ: МОН, 2023. - 64 с.
9. Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка : зб. наук. ст. : у 2 т. / [за заг. ред. О. В. Зосименко ; редкол.: М. А. Бойченко та ін.] ; КЗ Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти [та ін.] . Суми : Цьома С. П., 2019. 345 с.
10. Отрошко О. Дихальна гімнастика: види та комплекси вправ : методичні рекомендації для самостійних занять студентів / О. Отрошко, В. Краснов, Л. Сергій. НУБіП України. 2020. – 38 с.
11. Педагог у викликах воєнного часу. Збірник статей / Уклад. Л. П. Ходанич. – Ужгород: ЗППО, 2022. – 131 с.
12. Педагогіка : навчальний посібник / уклад. І. В. Ковальчук ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Рута, 2018. 427 с.
13. Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта — 2022: виклики і перспективи в умовах турбулентності світу: матеріали VI Міжнародної наукової конференції (Київ, 4 листопада 2022 р.) / Ін-т педагогіки НАПН України / За заг. ред О.І. Локшиної. – Київ–Тернопіль : Крок, 2022. – 296 с.
14. Петровська Т.В. Педагогіка. Дидактичні матеріали. Київ : Нац. ун-т фіз.виховання і спорту України : Олімпійська література, 2019. 178 с.
15. Професійне мовлення вчителя. Короткий словник термінів/уклад. Ходанич Л. П., Палько Т. В. Ужгород, 2018. <https://naurok.com.ua/korotkiy-slovnik-terminiv-nush-dlya-profesiynogo-movlennya-vchitelya-2018-rik-17057.html>
16. Пушкарьова Т. О., Топузов О.М. Інтегративно-діяльнісна педагогіка : монографія. Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки НАПН України. Київ : Педагогічна думка, 2019. 304 с.
17. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти. Comparative Higher Education: National, European and Global Contexts : навч. посіб. ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, "Erasmus+ ", Programme of the European Union, EurDocs, програма модуля Жана Моне (2018-2021). Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. 315 с.

Інші інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського <https://dnpb.gov.ua/ua/>
3. Бібліотека українських підручників <https://pidru4niki.com/>
4. Библиотека Гумер <https://www.gumer.info/>
5. Стратегія розвитку освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

6. Концепція Нової української школи.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainskashkola-compressed.pdf>
7. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті.
<http://www.edudirect.net/sopids-1388-1.html>
8. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>